

[eu och facket]

Facket har tappat mark gentemot kapitalet

Den före detta demokratiministern Britta Lejon i Göran Persons regering är idag ordförande för Fackförbundet ST. När avdelningen för Universitet och högskolor inom ST i november hade sitt ombudsmöte och 60-årsjubileum blev hennes tal om våra framtida utmaningar väl mottaget.

Hon betonade vikten av en fri obunden utbildning och forskning och fackföreningsrörelse. Kunskap och bildning är avgörande för samhällsutvecklingen och de offentliga universiteten måste värnas mot till exempel alliansregeringens ansträngningar att konkurrensutsätta universiteten. Medan övrig statsförvaltning har halverats har universiteten inte drabbats på samma sätt. Britta Lejon menade att fackliga organisationer på universitet har stor betydelse för att skydda mänskliga rättigheter och värna välfärden.

– Vi lever i en brytningstid. Ekonomin har globaliserats alltmer och är teknikdriven. Stora koncerner fattar sekundsnabba beslut. Facket har tappat mark gentemot kapitalet, konstaterade Britta Lejon.

Hon sade att Europa nu går igenom den värsta krisen sedan 1930-talet. Situationen i Europa har

gått över i en demokratisk kris och främlingsfientlighet och rasism har blivit en fråga för oss inom fackföreningsrörelsen. Hon oroades över vad som skall hända inför EU-parlamentsvalet.

I krisens Europa är arbetslösheten i Sverige över 7 procent, ungdomsarbetslösheten över 20 procent och antalet långtidsarbetslösa har växt från 50.000 till över 140.000. Antalet otrygga jobb fortsätter att öka och förändrar arbetsplatserna. Yngre medelålders kvinnor är särskilt utsatta. Hon nämnde att utanför Sverige har i Finland slutits treårsavtal som inte längre garanterar reallöneökning. Och i Tyskland har anslutningsgraden till facket sjunkit från 40 till 20 procent av den arbetande befolkningen.

För Britta Lejon är det viktigt att försvara organisationsgraden i Sverige som är cirka 70 procent. Det är viktigt att arbeta mot alltmer otrygga jobb i staten, mot försämringar i det statliga Trygghetsavtalet och försämringar i pensionerna med mera.

Hon avslutade med att konstatera att fria, oberoende, öppna och avgiftsfria universitet är en förutsättning för en öppen och oberoende forskning.

Jan-Erik Gustafsson
[nyligen pensionerad medlem i Fackförbundet ST]

Bli med i Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk

Lavaldomen och EU:s utstationeringsdirektiv visar att EU är ett allvarligt hot mot den svenska arbetsmarknadsmodellen med konflikträtt och kollektivavtal, eller med andra ord ett grundskott mot de landvinningar som svensk fackföreningsrörelse gjort de senaste hundra åren.

Lissabonfördraget, den nya EU-grundlagen, innebär inget skydd för de fackliga rättigheterna såsom det hävdas från LO-ledningen och andra EU-entusiaster. Tvärtom så innebär Lissabonfördraget i praktiken att Lavaldomen och andra antifackliga EU-domar grundlagsfästs.

Och, som vanligt i EU-sammanhang, det kommer mera. För ett tag sedan presenterade EU-kommissionen ett lagstiftningsförslag om utövandet av rätten att vidta kollektiva åtgärder i samband med gränsöverskridande tjänstehandel.

”Det här är ett hot mot hela vårt förhandlings-system. Jag förutsätter att den svenska regeringen kommer att säga nej då detta ska behandlas av Europeiska rådet”, sade LO:s dåvarande ordförande Wanja Lundby-Wedin.

För att bjuda motstånd mot denna förödande utveckling har Folkrörelsen Nej till EU initierat ett tvärfackligt nätverk, Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk. Det är öppet för dig som är fackligt aktiv [eller bara medlem] och EU-kritisk. Det kostar ingenting och du behöver inte vara medlem i Folkrörelsen Nej till EU [men det är inget hinder].

Nätverkets syfte är utbyte av information, kunskapsuppbyggnad samt att anordna och samordna olika aktiviteter. Nätverket har startat som en mejlgrupp för informations-spridning genom ett digitalt nyhetsbrev. Vi finns även som en grupp på Facebook med för tillfället 2 102 medlemmar. Nätverket har också kontakt och samarbete med andra fackligt inriktade EU-kritiska organisationer, såsom Fagbevaegelsen Mod Unionen i Danmark, Trade Unionists Against the EU Constitution i England, och Nei til EU:s Faglig utvalg i Norge.

Nätverket administreras av Gösta Torstensson, Folkrörelsen Nej till EU [arbetsplatsombud för Kommunal]. Du som vill bli med i nätverket mejlar gosta.torstensson@nejtill.eu.se.

Eva Anderzon, Kommunalarbetareförbundet
Jan-Erik Gustafsson, Fackförbundet ST
Jannika Fahlander, Handelsanställdas Förbund
Jannis Konstantis, Fackförbundet Seko
Kent Wahlberg, Livsmedelsarbetareförbundet
Maria Pohn, Vårdförbundet
Mats Norrstad, Lärarförbundet
Minna Pyykölä, Journalistförbundet
Patrik Ljunggren, Transportarbetareförbundet
Peter Lilja, Industrifacket Metall
Rolf Axelsson, Hamnarbetareförbundet
Magnus Renman, Fackförbundet GS
Lars Lundberg, Byggnadsarbetareförbundet
Marcus Carlstedt, Lärarnas Riksförbund
Rolf Gustavsson, Svenska Lokförararföreningen SLFF
Christel Niby, Fastighetsanställdas Förbund
Jan-Erik Lindblom, Bussarbetarnas Riksorganisation

Vårdföretagare på offensiv

9.000 vårdjobb frös i fjol inne på grund av debatten om vinster i välfärden, uppgav TV4:s "Nyheterna" i ett inslag i början av januari. Bakom siffrorna stod lobbyorganisationen Vårdföretagarna som helt enkelt jämfört ökningen av antalet privata jobb i sektorn och funnit att ökningstakten avtagit.

Håkan Tenelius, näringspolitisk chef på Vårdföretagarna, slog i inslaget fast att det berodde på vinstdebatten i allmänhet och på Socialdemokraternas kongressbeslut om vinstbegränsning i synnerhet.

Hög arbetslöshet i eurozonen

12,1 procent. Så hög är den genomsnittliga arbetslösheten i eurozonen (november 2013), enligt EU:s statistikmyndighet Eurostat.

Spanien ligger sämst till med en arbetslöshet på 26,7 procent, lägst arbetslöshet har Österrike, 4,8 procent.

Inflationsmålet bör höjas

Det svenska inflationsmålet på 2 procent som Riksbanken har att uppnå borde höjas, anser den amerikanske ekonomiprofessorn Paul Krugman.

"2 procent ser ut att vara för lågt. 4 procent vore tolererbart och lämpligt", argumenterar den tidigare Nobelpristagaren.

Riksbanken borde samtidigt fokusera mer på att uppnå inflationsmålet snarare än att beakta risker kring bostadsmarknaden och hushållens skulder, anser Krugman. Ifall penningpolitiken skulle ha använts mot bubblan skulle det ha gjorts för flera år sedan, och även det är tveksamt.

Industriarbetare vill ha tidigare pension

Fler och fler svenskar säger att de vill fortsätta arbeta efter 65-årsdagen. Men bland industriarbetare är utvecklingen den motsatta trots att de trivs på jobbet, skriver nättidningen Dagens Arbeta.

Det är pensionsbolaget AMF som låtit göra en undersökning som visar att drygt hälften av gruppen privatanställda arbetare, där industriarbe-

tare ingår, inte kan tänka sig att arbeta efter att de fyllt 65.

38 procent av dem uppger hälsoskäl som främsta anledning, vilket är en kraftig ökning sedan 2009. Då uppgav 20 procent att kroppen inte kommer klara av att arbeta längre än till 65.

Inom EU, med stöd från makthavarna i Bryssel, går utvecklingen i motsatt riktning – höjda pensionsåldrar samtidigt som pensionerna sänks och blir allt svårare att leva på.

Sveriges avgift till EU ökar

Fram till 2017 ska Sverige i genomsnitt betala 35 miljarder kronor till EU varje år.

Innan jul godkände riksdagen den svenska EU-avgiften för 2014. Den uppgår till 37,7 miljarder kronor. Det motsvarar 3,1 procent av hela EU-budgeten på 1200 miljarder kronor. Sverige, främst jordbruksföretag och regionpolitiska projekt, beräknas få tillbaka 12,4 miljarder av dessa i olika bidrag.

Samtidigt konstaterades att Sveriges EU-utgifter för 2013 blev drygt 800 miljoner kronor mer än beräknat. Detta berodde dels på en högre beslutat budget, dels på omfattande ändringsbudgetar som beslutades under hösten.

Utvärdera det svenska medlemskapet i EU

Sverige har nu snart varit medlem i EU i tjugo år. Medlemskapet har fått djupgående påverkan på det svenska samhället, menar Jacob Johnson, riksdagsledamot för Vänsterpartiet.

– Jag tycker att Vänsterpartiet som ett EU-kritiskt parti och som ett parti som anser att Sverige på sikt bör lämna EU borde driva kravet på en utvärdering av det svenska EU-medlemskapet, säger han.

– En sådan utvärdering skulle i sig vara ett stort folkbildningsprojekt som skulle engagera universitet och högskolor, folkrörelser, näringsliv med flera och allmänhet. I samband med en sådan utvärdering skulle det också bli mer naturligt att väcka frågan om en ny folkomröstning om det svenska EU-medlemskapet och en konkret debatt om alternativen.

Euroländerna står inför ett vägval

EU-federalisten Rolf Gustavsson skriver i Svenska Dagbladet om ett hemligt diskussionsprotokoll som läckt från senaste EU-toppmötets arbetsmiddag. Det intressanta med detta protokoll är att de högsta politiska ledarna från respektive EU-land diskuteradeförslaget om bindande avtal för euroländerna som ger EU-kommissionen rätt att lägga sig i hur länderna sköter sig och då särskilt sitt budgetarbete. Arbetet med en nationell budget är själva kärnan i den demokratiska processen utifrån vad som har utlovats i senaste valrörelsen till det nationella parlamentet i respektive land.

Trycket är starkt på en nationell regering att följa opinionen när arbetet med nästa budget skall göras. Nedskärningar och reformförslag från väljare och intresseorganisationer skall avvägas. Det var detta som gjorde att euroländernas stabilitetspakt med krav på budgetbalans började nonchaleras för omkring tio år sedan, bland annat av Tyskland och Frankrike.

Tysklands återvalda förbundskansler Angela Merkel, som känner att hennes land nu får stå för notan under eurokrisen, vill ta nya tag i att styra euroländerna och kringskära deras självbestämmande i budgetfrågor. Men Merkel blev i det närmaste isolerad under arbetsmiddagen. Det tyska förslaget mötte motstånd från flera håll.

Spaniens premiärminister Mariano Rajoy från högerpartiet Partido Popular, skall tydligen ha anfört angreppen mot kraven på förpliktigande avtal. Frankrikes president socialisten Hollande vacklade och visste nog inte vilket ben han skulle stå på.

Belgiens premiärminister, socialisten di Rupo, vann gehör för den typiskt belgiska manipulativa kompromissen: skjut frågan på framtiden till efter valet till EU-parlamentet i maj 2014. Rädslan för att väljarna skall bli än mer EU-kritiska var påtaglig.

Inför detta motstånd skall Merkel ha låtit frågan falla med den bittra kommentaren att var och en får ta sitt ansvar. Utan nödvändig budgetdisciplin kommer den gemensamma valutan att spricka.

Det är just här som vägvalet står – antingen skall euron bestå och då måste man kringgränna euroländernas självbestämmande inom nationell

budgetpolitik eftersom de faller undan för sina respektive väljares krav och struntar i påbud om besparingar från EU. Eller också får man backa och upplösa euron som valuta därför att den fungerar inte i den politiska verkligheten.

Troligtvis kommer euroländerna att vackla fram på en mellanväg och eurokrisen puttrar på med ibland starka utslag i några av länderna, som då tacklas med brandkärsuttryckningar. Samtidigt blir väljarna än mer frustrerade över långvarigt tuffa tider och en del väljer att rösta på extremistpartier i valen.

Jan Å Johansson

V vill ha en rödgrön regering

I en intervju i Aftonbladet [5 januari] svarar Jonas Sjöstedt på frågan om varför Vänsterpartiet ökar opinionsmässigt: ”Jag tror det finns två förklaringar. Det ena är vårt envisa motstånd mot privata vinster i välfärden och privatiseringar. Det andra är frågan om vilken regering vi får efter valet. Vi vill ha en rödgrön regering med Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna. Vi vill inte se Centerpartiets Annie Lööf eller Folkpartiets Jan Björklund i en regering efter valet. Det är vi de enda som säger rent ut.”

Man behöver inte vara vänsterpartist för att tycka det är bra Jonas Sjöstedts parti är tydliga och får växande stöd, det bidrar förhoppningsvis till att politiken drivs till vänster och att det politiska och fackliga motståndet ökar mot Socialdemokraternas högervidning, typ acceptandet av borgarregeringens privatiseringar och bejakandet av medlemskapet i storföretagens EU.

Gösta Torstensson

Bild: GAUSTIA ART O MEDIA

Reinfeldtregeringen packar ihop mentalt

Söndag förmiddag. Frukosten aväten, Erina har fått sin morgonpromenad och nu finns tid till att fundera.

Ser att Lars Ohly skriver på Twitter att Reinfeldt håller mentalt på att packa ihop.

Men är det inte att ta saken för självklar. Val vinnas inte förrän på valdagen. Värsta scenariot är en fortsatt högerregering på SD:s nåde men är inte också en svag socialdemokratisk regering som kommer till på grund av den sittande högerregeringens oduglighet ett dåligt alternativ?

[S] presenterar enskilda bra förslag men lovar att inte röra högerregeringens grundbult: de enorma skattesänkningarna som sänkt den generella välfärdsstaten.

Vad jag menar är att det fortfarande saknas helhet i oppositionspolitiken, det är hittills goda ansatser men det räcker inte.

Utmaningen är ju att klassamhället har gjort en formidabel comeback, massarbetslöshet är närmast accepterad som av Gud given, de sociala klyftorna börjar bli bråddjupa medan majoriteten är ganska [lik]nöjd med några fler spann på banken och stilla ber om att inte bli sjuka eller arbetslösa.

Reinfeldt må packa men var är den opposition som har utopin för hur vi ska leva 2020, 2030 eller 2040? Jag ser den inte, mest bara ett gäng med fernissaburken och en smal pensel att stryka över det värsta med.

Ingemar E L Göransson

Avregleringarna har kostat staten miljarder

Inställda tåg, utebliva mediciner och dyrare el är några effekter av de senaste decennierna avregleringar. Det konstaterar Riksrevisionen.

Riksrevisionsens uppdrag är att granska vad statens pengar går till och hur effektivt de används. Revisorerna har under de senaste åren i snabb följd lagt fram en serie rapporter där marknadskrafterna har getts friare händer. Det gäller avregleringarna av tidigare statliga monopol, som järnvägen, elmarknaden och apoteken.

I rapport efter rapport återkommer kritiken om systematiska brister och misskötsel. Det har

brustits i tillsyn, saknas riskanalyser eller så har styrningen varit allt för passiv.

– Det har varit ett väldigt dyrt lärande. Totalt handlar det om fler miljarder, säger Riksrevisionens chef Claes Norgren, till Dagens Nyheter [3 januari].

Mellan raderna kan man läsa att privatiseringarna har gjorts av ideologiska skäl. [Eller för att leva upp till krav från EU. Vilket är samma sak.]

När det gäller järnvägen, vars utveckling/avveckling styrs av fyra direktiv från Bryssel, konstaterar Claes Norgren att det brustit i underhåll av spåren vilket förorsakat förseningar, att det tagits ut alltför låga banavgifter från SJ:s privata konkurrenter, samt att det enbart för att frakta tåg tomma fram och tillbaka handlar om kostnader på fem miljarder kronor.

Gösta Torstensson

SEKO bedriver kamp mot social dumpning

Fackförbundet SEKO försöker använda det globala facket PSI för att stärka kollektivavtalen och förbättra hälsan och säkerheten för offentligt anställda.

PSI betyder Public Services International och organiserar 650 fackförbund med sammanlagt 20 miljoner medlemmar.

– PSI hade kongress för ett år sedan. Då tog vi upp dessa frågor. Något som står i förgrunden är villkoren för de offentliganställda, att jobben ska vara trygga och av hög kvalitet. I många fall ser vi tyvärr att det är de offentliganställda som först råkar illa ut om ett land hamnar i ekonomisk kris, som i Grekland, säger Janne Rudén, ordförande i SEKO, till LO-aktuellt [januari 2014].

SEKO tillhör även ITF, International Transport Workers Federation, som består av 708 fackförbund som företräder mer än 4.5 miljoner transportarbetare i över 154 länder. ITF är en av flera globala fackliga federationer förbundna med Internationella fackliga samorganisationen (IFS).

– Där tar vi upp frågan om den sociala dumpningen. ITF har lyckats bra när det gäller sjötransporter, men mycket återstår att göra när det gäller väg- och flygtransporter, säger Tomas Abrahamsson, vice ordförande i SEKO, till LO-aktuellt [januari 2014].

Gösta Torstensson

EU-domstolen svarar om minimilön

I en tvist om en lokalvårdares lön har den högsta tyska arbetsdomstolen Bundesarbeitsgericht ställt en fråga om hur begreppet minimilön i EU:s utstationeringsdirektiv ska förstås. Tvisten har ingen koppling till utstationering eller unionsrätten i övrigt, men den tyska domstolen anser att utfallet kan få betydelse även i utstationerings-situationer, dvs. när ett utländskt företag med egen arbetskraft utför entreprenader i andra EU-länder.

Den svenska regeringen argumenterade för att EU-domstolen saknade behörighet att pröva målet då det rörde en rent nationell angelägenhet, och om den ändå fann sig behörig fanns ingen anledning för den att uttala sig i sak, då det är nationell rätt som definierar vad som är minimilön.

EU-domstolen svarade, sin vana trogen, att det är medlemsstaternas sak att bestämma vad som är minimilön, så länge det inte hindrar den fria rörligheten. Regeringen Reinfeldt fick därmed en knäpp på näsan. Den fria rörligheten för tjänsteföretag, typ ett lettiskt byggbolag, är en av de fyra friheterna på EU:s inre marknad som alltid har företräde vid kollisioner med till exempel arbetsrättsliga regler.

Gösta Torstensson

Kommunal bekämpar lönedumpning

Fackförbundet Kommunal har för närvarande drygt en halv miljon medlemmar, varav 150.000 privatanställda. Bakgrunden är att alltmer av busstrafik, äldreomsorg och vård läggs ut på privata entreprenörer.

Inte sällan är dessa entreprenörer internationella företag. I vissa fall handlar det om svenska företag med verksamheter i flera länder, som vårdföretaget Capio, eller så handlar det om utländska företag med huvudkontor långt från Sverige.

– För vår del har det skapat ett behov av att bygga ut koncernfackliga kontakter. Det behövs, jag har just fått rapporter om att Capio sysslar med lönedumpning i Spanien, säger Annelie Nordström, Kommunals ordförande, till LO-

aktuellt [januari 2014].

Hon är enda kandidat till ordförandeposten i EPSU, den europeiska organisationen för offentliga fack, som i vår har kongress. EPSU organiserar 265 fackförbund med totalt åtta miljoner medlemmar.

Gösta Torstensson

Trojkan kränker fackliga rättigheter

EU-parlamentets sysselsättningsutskott anordnade en utfrågning med en rad experter vad gäller den så kallade trojkans agerande i eurokrisländerna Grekland, Portugal, Irland och Cypern.

Anpassningsprogrammen i dessa länder, framförhandlade tillsammans med trojkan [EU-kommissionen, Europeiska centralbanken och Internationella valutafonden], har enligt experterna och utskottsledamöterna lett till försvagning av kollektivavtal, rekordhög arbetslöshet och kränkning av grundläggande sociala rättigheter.

Det rädde under utfrågningen en relativt bred samsyn kring att anpassningsprogrammen inte haft avsedd effekt på tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft. Utskottet håller på att ta fram ett betänkande om de sociala konsekvenserna av trojkans agerande. Omröstning väntas i februari.

Även ekonomiutskottet genomför en utvärdering av trojkans agerande. Inom kort ska ekonomikommissionär Olli Rehn och ECB:s förre chef Jean-Claude Trichet utfrågas.

Jan-Erik Gustavsson

**Bli medlem i Folk-
rörelsen Nej till EU.
200 kr på plusgiro
433 02 07 - 4.
Ungdomar, arbets-
lösa och pensionä-
rer betalar 150 kr.**

SAC stödjer industriell självförvaltning i Grekland

Arbetarna på fabriken Vio.Me. i Thessaloniki har tagit över driften. Detta är det första experimentet med industriell självförvaltning i det krisdrabbade Grekland. Syndikalisterna, SAC har, startat en insamling till stöd för projektet.

”De 40 arbetarna på Vio.Me. och hundratals sympatisörer har upplevt tre oförlömliga dagar, som dock är början på en lång och svår väg. Nu mer än någonsin måste vi stå enade och starka, redo att bygga en ny värld baserad på solidaritet, rättvisa och självförvaltning.”

Så skriver metallarbetarna på sin hemsida www.viome.org. SAC delar deras vision om ekonomisk demokrati och uppmanar till stöd för det modiga initiativet att ta över fabriksdriften. Alla bidrag är välkomna och sätts in på plusgiro 809923-6. Märk inbetalningen ”ESE”.

Jan-Erik Gustavsson

Vänsterpartiet startar insamling till Grekland

Vänsterpartiet startar en insamling till förmån för Grekland. De insamlade medlen går till organisationen Solidarity for All. De arbetar bland annat med att erbjuda sjukvård för dem som utförsäkrats. Bara i Aten finns elva kliniker där frivilliga läkare efter arbetstid gratis tar emot patienter.

– Grekland befinner sig i en djup ekonomisk och social kris. Fattigdomen breder ut sig och väldigt många människor har inte råd med det mest grundläggande som mat, kläder och hälsovård. Gräsrotsorganisationen Solidarity for All som vi nu stödjer genom insamlingen gör vad de kan för att hjälpa människor vars liv slagits sönder av krisen, säger Jonas Sjöstedt, partiledare för Vänsterpartiet.

Solidarity for All, är en oberoende gräsrotsorganisation med kopplingar till Syriza. Det pågår redan insamlingar till deras verksamhet i bland annat Storbritannien. Utöver sjukvård organiserar Solidarity for All också direkta transporter av billiga livsmedel från jordbrukare på landsbygden.

– För Vänsterpartiet har den internationella solidariteten alltid varit en bärande del av vår politik. Det vi nu ser i Grekland, där europolitiken gjort människor utblottade samtidigt som EU

räddat bankerna, är en tragedi. Genom insamlingen visar vi vårt stöd med Greklands folk, säger Jonas Sjöstedt.

Vill du bidra till insamlingen? Sätt in pengar på plusgiro: 6771-0, märk insättningen med ”Grekland”.

Eva-Britt Svensson

Reformera den ekonomiska politiken

TCO:s ordförande Eva Nordmark vill ändra den ekonomiska politiken i Sverige. I en debattartikel i Expressen [22 december] skriver hon ”för att jobbpolitiken ska få fart behöver finans- och penningpolitiken stimulera efterfrågan i ekonomin. Överskottsålet i de offentliga finanserna måste ses över och Riksbanken behöver få ett kompletterande sysselsättningsmål.”

I sak är jag helt överens med Eva Nordmark. Problemet är att medlemskapet i EU lägger hinder i vägen för den reformeringen av den ekonomiska politiken. Som medlem i EU är Sverige också medlem i de två första stegen av den ekonomiska och monetära unionen, EMU. [Sverige står utanför EMU:s tredje steg med en överstatlig valuta och centralbank.]

Enligt Lissabonfördraget, EU:s grundlag, ska huvudmålet för penningpolitiken vara prisstabilitet, dvs. låg inflation medan arbetslösheten får bli vad den blir. Enligt EU:s så kallade Stabilitetspakt, som är fortsättning av Maastrichtfördraget konvergenskriterier, ska EU:s medlemsländer sträva efter att hålla finanspolitiken i strama tyglar.

För att vi ska kunna reformera penning- och finanspolitiken måste Sverige frigöras från den högerpolitiska tvångströja som medlemskapet i EU innebär. Så nu väntar vi bara på att TCO ska ansluta sig till Folkrörelsen Nej till EU:s krav på en ny folkomröstning om EU.

Om Sverige inte lämnar EU kommer vi förr eller senare även att tvingas gå med i EMU:s tredje steg, dvs. avskaffa kronan och införa euron som valuta, och förvandla den svenska riksbanken till en filial till den europeiska centralbanken i Frankfurt. För trots EU-anslagarnas löften inför folkomröstningen 1994, har Sverige till skillnad från Danmark och Storbritannien, inget undantag från euron.

Gösta Torstensson

Vänsterpartiet tar strid för transportarbetarnas villkor

”Billig utländsk arbetskraft dumpar arbetsvillkoren i åkerinäringen, och inget parti tar tag i problemet”, säger Transports ordförande Lars Lindgren till Arbetet, i en artikel som handlar om det starka stödet för Sverigedemokraterna bland transportare och byggare.

Det är lätt att se att första delen av påståendet är korrekt. I den andra delen är han tyvärr oprecis.

Vänsterpartiet har i många år och i mängder av sammanhang varnat för, uppmärksammat och presenterat förslag mot den utveckling som vi ser bland annat inom åkerinäringen. Det handlar om social dumpning och om orimliga villkor för utländska arbetare. Något som skapar en negativ spiral också för andra som jobbar i Sverige.

Vår utgångspunkt är att alla som jobbar i Sverige ska ha rätt till de löner och arbetsvillkor som regleras i lagar och kollektivavtal, oavsett var man är född eller bosatt.

För att det ska vara möjligt, måste man dels arbeta mot marknadsfundamentalistiska direktiv och domslut från EU-maskineriet, dels förstärka den svenska lagstiftningen, så att fackliga rättigheter tillvaratas och de som märker av problemen i arbetsvardagen får verktyg att värna värdiga villkor.

VÄNSTERPARTIET HAR I RIKSDAGEN uppmärksammat problemen i åkerinäringen, bland annat det allt vanligare problemet med att inrikestransporter tas över av utländska åkerier med dåliga villkor, och det systematiska missbruket av F-skattsedel för att pressa utländska chaufförers löner och rättigheter.

Vi har föreslagit att beställaransvaret ska skärpas, så att man inte ska kunna komma undan med illegal inrikestrafik. Dokumentationskravet

måste också skärpas och polisen måste få större möjligheter att hålla kvar fordon i syfte att driva in böter.

Vänsterpartiet har vidare avvisat den så kallade lex Laval och upprepade gånger arbetat för att den rivs upp. Vi har drivit frågan om ett socialt protokoll i EU för att klargöra att fackliga rättigheter inte ska underordnas dogmer om fri rörlighet. Vi har arbetat för bättre regler för offentlig upphandling så att krav på kollektivavtalsenliga villkor ska gälla. Vi har presenterat en rad konkreta förslag mot svartjobb och skattefusk.

Vi håller med om det Lindgren säger, om att åkeribranschen ”har blivit ett eldorado för ekonomisk brottslighet”. Detsamma ser man till exempel i restaurangbranschen, där hänsynslöst utnyttjande av utländska arbetare är vanlig. Dagens regler inbjuder till den typen av utnyttjande. De måste ändras. Ett minimikrav är att villkoren i ett arbetserbjudande som ligger till grund för arbetskraftsmigration ska vara juridiskt bindande. I dag kan skrupelfria arbetsgivare utan problem systematiskt lura människor och därigenom bidra till desperation och dumpade villkor.

De här problemen har funnits och vuxit länge. På senare tid har några extremfall uppmärksamats i medierna, men inte minst fackligt aktiva vet att problemen är bredare och djupare.

Det är nödvändigt med politiska ändringar.

I NOVEMBER PRESENTERADE SOCIALDEMOKRATERNA och LO ett utspel med ”ordningsregler för svensk arbetsmarknad”, noterade vi i Vänsterpartiet med glädje. Innehållet är närmast identiskt med de förslag som vi har drivit i riksdagen. Den partipolitiskt relevanta frågeställningen – som borde vara intressant för alla LO-medlemmar – är om Socialdemokraterna tänker sig att förslagen i stället ska drivas igenom med hjälp av de partier som är ansvariga för dagens regler.

Sverigedemokraterna utnyttjar missnöjet som blir en effekt av dumpade arbetsvillkor, för att omvandla en facklig och politisk fråga till en fråga om etnicitet och invandring. Och precis som Lindgren är inne på, blir en röst på Jimmie Åkesson en röst på mer av samma politik som aktivt försvagar arbetstagarnas rättigheter och möjligheter. Därför är det viktigt att ta tag i de problem som bland annat Transports medlemmar möter. Och det är just vad Vänsterpartiet gör, och kommer att fortsätta göra.

Ali Esbati

**Stöd kampanj-
fonden. Sätt in ett
belopp på plusgiro
603 95 78 – 7.**

VAD HÄNDER I GREKLAND?

**OFFENTLIGT MÖTE MED KAJSA EKIS EKMAN,
FÖRFATTARE OCH JOURNALIST.
21 FEBRUARI KL. 18-20 PÅ ABF-HUSET
[PALMESALEN] SVEAVÄGEN 41, STOCKHOLM.**

**ARR: NÄTVERKET FÖR GREKLAND I SAMARBETE MED ABF STOCKHOLM,
FACKFÖRBUNDET TRANSPORT, FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU MED FLERA.**

Högerextremisterna allt mer aktiva

Anmälda hatbrott kopplade till högerextremism, fascism och nazism har fördubblats i Stockholm de senaste åren, visar siffror från Brottsförebyggande rådet, BRÅ.

– Nazisterna har blivit allt mer aktiva i Stockholm. Det närmar sig valår och de vill positionera sig. Både Svenska motståndsrörelsen [SMR] och Svenskarnas parti [SvP] är aktiva och mobiliserar anhängare, allt från att dela ut flygblad till rent våld som i Kärrtorp, säger Daniel Vergara, webbredaktör på tidningen Expo, till Dagens Nyheter [4 januari].

Efter kravallerna i Husby i maj bildades medborgargården som samlade nazister kopplade till SvP och fotbollshuliganer [Djurgårdens IF och Solna AIK] via en hemlig facebookgrupp. Under Kristallnatten i november demonstrerade nazistorganisationen SMR i city. SMR låg också bakom attacken i Kärrtorp i december där 26 nazister anhölls och dess ledare häktats misstänkt för våldsamt upplopp.

Gösta Torstensson

Ta kontroll över samhällsutvecklingen

Som demokratisk socialist känner man en viss förtvivlan när man ser hur osäkerheten och konflikträdslan mot höger är så tydlig.

Rädslan att stöta sig med en medelklass som spindoktorerna uppenbarligen tror att den inte vill ha en generell gemensam och solidarisk välfärd. Jag tror det är helt fel för även de har barn som behöver fungerande barnomsorg, de vill se få en bra skola, de själva vet att en vacker dag är de sjuka och behöver vård, de vet att de blir gamla och behöver omsorg, de vet också att de kan bli arbetslösa för att vara tjänsteman eller i ett medelklassjobb eller just nu välbetald kan snabbt ta slut och då behöver de en fungerande a-kassa men också en andra chans att komma in på en trängre arbetsmarknad.

Det är politikernas ansvar att visa på detta och lösningarna som inte lämnar dig som medborgare åt ditt öde när det sker. Men den lösningen har inte högern utan de vädjar bara till den kortsiktiga egoismen. Oppositionen måste lämna sin

räddhågsenhet och ge oss en framtidstro och en utopi som vi känner att den bär långsiktigt.

Våga och vinn, inte bara valet 2014, det är första delmålet utan ta kontroll över samhällsutvecklingen och led samhället i rätt riktning - våga och se att ni vinner inte bara medborgarna utan framtiden!

Ingemar E L Göransson

Norwegian dumpar löner och villkor

Det norska flygbolaget Norwegian varslade i december alla svenska kabinanställda om uppsägning. Uppsägningen gäller 52 av 300 kabinarbetare, övriga 250 hyrs redan in från bemanningsföretaget Proffice Aviation. Inför beslutet har bolagets anställda protesterat mot bemanningsövergången.

Även piloterna är anställda i bemanningsföretag. De som Norwegian anlita för flygningar från Spanien, England och Finland till Skandinavien är inte sällan registrerade i länder där arbetsrätten är svagare än i Skandinavien, enligt fackförbundet Svensk Pilotförening [SPF]. De menar att omorganisationen inom Norwegian går ut på att splittra pilotkåren och försvaga piloternas ställning.

Bolaget anklagades i oktober för social dumpning när thailändska kabinanställda, enligt avtal som norska tv-bolaget NRK tagit del av, får 3.000 kronor i månaden i grundlön på sina långflygningar.

– Norwegian tar efter Ryan Airs gangstermetoder. Det här är grov arbetslivskriminalitet. Lönenivåerna är fullständigt oanständiga, sade Stein Gullbrandsen från Fagforbundet, Norges största LO-förbund med 340.000 medlemmar, till NRK.

Gösta Torstensson

Personalen varslas när tåg spårar ur

Att åka tåg genom Stockholm har blivit mycket farligare de senaste åren och den urspårning vi såg den 7 januari är varken den första eller sista. Samtidigt har 700 järnvägsarbetare som jobbar med underhåll varslats om uppsägning hos de företag som utför underhållet, eftersom Trafik-

verket inte lagt beställningar.

När järnvägen är som mest i behov av underhåll varslas de som ska göra arbetet. 700 fler arbetslösa är varken vad Sverige eller järnvägen behöver just nu.

Informationen till resenärerna efter urspårningens har varit bristfällig. Istället för att ta ansvar för de spår man äger har Trafikverket hänvisat till järnvägsföretagen.

Kommunikationen, såväl den på spåren som informationen till resenärerna, har försämrats avsevärt sedan avregleringen. Det måste vara slut på lekstugan nu.

Alexander Lindholm
ordförande SEKO Stockholm

Avregleringscirkusen är livsfarlig

Aftonbladets reporter Svante Lidén har ätit lunch med en järnvägsarbetare som varit med länge.

– Jag var en stolt järnvägare när jag började, nu skäms jag för att säga vad jag jobbar med, sa han.

– Under hållet av banorna är obefintligt. Medan alla håller tummarna och hoppas på det bästa rasar infrastrukturen samman.

– Avregleringscirkusen är livsfarlig. Myndigheter och alla jävla ”aktörer” [han uttalade ordet med avsmak, noterar Svante Lidén] skyller på varandra. Ingen tar ansvar och alla gör så lite som möjligt eftersom det enda som är intressant är att spara pengar.

I början av december förra året kom Riksrevisionen med rapporten ”Tågförseeningar – orsaker, ansvar och åtgärder”, där de pekar på att underhållet och planeringarna av banarbetet inte skötts tillräckligt bra de senaste åren.

I en debattartikel i Aftonbladet skriver SEKO:s förbundsordförande, Janne Rudén, att Trafikverket i dag enbart ser till priset under sina upphandlingar vid skötseln av järnvägen.

Johnny Nadéus är vice ordförande i SEKO:s Stockholmsavdelning och arbetar själv vid järnvägen sedan drygt 30 år.

– Det bästa vore att socialisera allt. Ansvaret ligger helt och hållet på den nuvarande och den förra regeringen som privatiserat järnvägsunderhållet, säger han till Arbetaren.

– Många är både upprörda och förbannade hur detta kan fortsätta.

Vänsterpartiets Jonas Sjöstedt och Miljöpartiets

Åsa Romson kräver att Trafikverkets generaldirektör Gunnar Malm sparkas från sin post, en fråga som också lyfts av SEKO. Även miljöorganisationen Jordens Vänner riktar hård kritik mot regeringen och menar att järnvägens stora problem beror på [den EU-ledda] avregleringen.

Gösta Torstensson

Ja eller nej till Europas Förenta Stater

Folk i ”EU-bubblan” i Bryssel kanske inte alltid är förankrade i den politiska verkligheten? Viviane Reding, vice ordförande i EU-kommissionen och kristdemokratisk politiker från Luxemburg, har uttalat att en valkampanj för att EU skall bli ett ”United States of Europe” är ”det bästa vapnet mot Euroskeptikerna”.

Håller S, M, KD, C och FP med om detta? Dessa fem svenska partier ingår i de tre stora partifamiljerna som utgör den styrande koalitionen för ett EU som håller på att gå över styr. Ett misslyckat europoprojekt, ständig centralisering av politiska frågor till Bryssel, införandet av en direkt EU-skatt, en regionalpolitik man inte ser några resultat av, ständigt ökande jordbruks-subventioner med mera. Allt detta har de tre partifamiljerna skapat. Men det räcker inte.

Nu vill EU-kommissionär Reding att väljarna måste besluta sig i EU-parlamentsvalet för eller emot ett Europas Förenta Stater. Reding vill se EU-kommissionen som en regering och skapa två parlamentariska kammare, en skall vara EU-parlamentet, samt en senat av representanter från medlemsstaterna. Den senare skall ha en mer konsultativ andra roll som motsvarande House of Lords i Storbritannien.

Nationella regeringar och parlament skall i Redings EU degraderas till lägre politiska roller, till och med lägre roller än Sveriges kommuner, som ju har ett självstyre som motsvarande kommuner i andra EU-länder i regel inte har.

Visst, låt oss ta en valkampanj där väljarna har två alternativ – att rösta för ett Europas Förenta Stater eller för ett EU som bygger på självständiga stater i samverkan.

Givetvis måste då S, M, KD, C och FP stå för det förstnämnda alternativet då det är det alternativa deras tre respektive EU-partier förordar inför EU-parlamentsvalet.

Jan Å Johansson

Klipp och kommentarer

”Alla får det sämre med åtstramningar”

”Man borde ha frågat den schwabiska hemmafrun, sade Tysklands förbundskansler Angela Merkel efter Lehman Brothers krasch 2008. Hon skulle ha talat om för oss att man inte kan leva över sina tillgångar.” Det skriver Robert Skidelsky, brittisk ekonom och historiker, i en kolumn på *Dagens Nyheters* ledarsidor [3 januari]. Han fortsätter:

”Detta resonemang låter rimligt och ligger till grund för åtstramningar. Problemet är att det inte tar hänsyn till effekten av hemmafruns sparsamhet på den totala efterfrågan. Om alla hushåll skär ner sina utgifter faller den totala konsumtionen och även efterfrågan på arbetskraft. Om hemmafruns man förlorar jobbet får deras hushåll det sämre ekonomiskt. [...]

Om staten minskar sina utgifter måste hushåll och företag dra åt svängremmen, och följderna blir mindre total konsumtion. Hur mycket staten än skär ner sina utgifter sjunker budgetunderskottet nästan inte alls. Och om alla länder stramar åt på samma gång leder en lägre efterfrågan på varje lands varor till lägre inhemsk och utländsk konsumtion, och alla får det sämre.”

”Europas svek mot Syriens flyktingar”

Det syriska inbördeskriget [som har utländska inslag på båda sidor] har resulterat i den största massflykten sedan Rwandas folk mord, säger FN:s flyktingkommissarie António Guterres. Mer än var tredje människa i Syrien har nu förlorat sitt hem. Hittills har FN registrerat 2,3 miljoner flyktingar i Syriens grannländer, framför allt Libanon och Turkiet.

Under rubriken ”Europas svek mot Syriens flyktingar” konstaterar *Expressens* ledarskribent Aron Lund [1 januari], att EU:s gränser är stängda:

”De drygt 50.000 syrier som ändå lyckats ta sig in i Fästning Europa, ofta genom riskabla smuggelresor över Medelhavet, utgör mindre än tre procent av de flyende. Mycket få länder visar något intresse för att ta emot den. De två undan-

tagen är Sverige, som tagit emot ungefär 25.000, och Tyskland, som tagit emot kring 17.000. Och det gäller alltså bara den lilla rännil flyktingar som lyckats ta sig förbi gränsvakterna på egen hand.”

”EMU hotar demokratin”

I ett system med låsta växelkurser, typ EMU, där länderna har olika ekonomisk utveckling uppstår förr eller senare obalanser i kapitalflödena.

”När växelkursen inte kan justeras måste ett land med underskott, för att återfå sin konkurrenskraft, åstadkomma vad som brukar kallas en intern devalvering: att löner sänks och offentliga utgifter skärs ned.” Det skriver Svend Dahl, chef för Liberala nyhetsbyrån, i *VLT* [4 januari].

Han fortsätter: ”I en nationalekonomisk lärobok är interna devalveringar okomplicerat. Men i en demokrati är det betydligt svårare att under en längre period driva en politik som har ett högt socialt pris. Antingen får åtstramningarna vika eller hotas demokratin. [...] Euron som skulle vara symbolen för EU som fredprojekt blev på så sätt en källa till nya konflikter.”

Även en klocka som står still visar rätt tid två gånger per dygn.

”Ordning och reda på arbetsmarknaden”

”Nu när valrörelsen drar igång på allvar går vi inom 6F – Fackförbund i samverkan – ut i gemensam front. Tillsammans kommer vi att göra vårt yttersta för att Sverige ska ha en ny regering efter valet. Vi fokuserar på tre huvudmål. ”Ett av dessa kallar vi ’Ordning och reda på arbetsmarknaden’.”

Det skriver förbundsordförandena, Johan Lindholm, Byggnads, Jonas Wallin, Elektrikerna, Hans Öhlund, Fastighets, Mikael Johansson, Mälarna, och Janne Rudén, SEKO i tidskriften *ETC* [3 januari].

”Vår lösning består huvudsakligen av två saker. Dels kräver vi att svenska kollektivavtal ska gälla för alla anställda på svensk arbetsmarknad. Dels kräver vi att huvudentreprenören tar ett tydligt ansvar för underentreprenörskedjorna.”

Baktankar från en EU-rabulist

CARL BILDT, MODERATERNAS BESSERWISSER till utrikesminister, skriver på Dagens Nyheters debattsida [1 januari], med anledning av att det 2014 är 100 år sedan första världskrigets utbrott, att "Ett Europa [läs: EU, min anm.] som splittrades skulle bli ett farligare Europa."

I verkligheten utanför Arvsfurstens palats vid Gustav Adolfs torg på Norrmalm i Stockholm, en filial till EU:s utrikestjänst i Bryssel, är det raka motsatsen. Europeisk 1900-tals historia visar att imperiebyggen utan folklig förankring är ohållbara. Se Sovjetunionen och Sydslaviska unionen [Jugoslavien].

Det överstatliga och odemokratiska EU-projektet bör ersättas med ett samarbete i mellanstatliga [demokratiska] former. Typ Nordiska rådet och Europarådet.

EU-MINISTER BIRGITTA OHLSSON [FP] skriver på Expressens debattsida [3 januari] att "grundtanken med EU är att riva gränserna och inte bygga nya murar för människor".

Det är en halvsanning. Gränserna mellan medlemsländerna, dvs. EU:s inre gränser, ska vara öppna, men medlemsländernas gränser mot länder utanför EU, dvs. EU:s yttre gränser, ska vara stängda med höga taggrådsbefästa murar och hårt bevakade av tullare, poliser och även militär. Man kan tala om en Fästning Europa.

Om Birgitta Ohlssons laborerande med sanningen kan med Martin Luther konstatera: En lögn är som en snöboll; ju längre man rullar den desto större blir den.

I EN INTERVJU I AFTONBLADET [5 JANUARI] svarar Jonas Sjöstedt på frågan om varför Vänsterpartiet ökar opinionsmässigt: "Jag tror det finns två förklaringar. Det ena är vårt envisa motstånd mot privata vinster i välfärden och privatiseringar. Det andra är frågan om vilken regering vi får efter valet. Vi vill ha en rödgrön regering med Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna. Vi vill inte se Centerpartiets Annie Lööf eller Folkpartiets Jan Björklund i en regering efter valet. Det är vi de enda som säger rent ut."

Man behöver inte vara vänsterpartist för att tycka det är bra Jonas Sjöstedts parti är tydliga och får växande stöd, det bidrar förhoppningsvis

till att politiken drivs till vänster och att det politiska och fackliga motståndet ökar mot Socialdemokraternas högervändning, exempelvis accepterandet av borgarregeringens privatiseringar och bejakandet av medlemskapet i storföretagens EU.

I SLUTET AV DECEMBER MÅLADES FLERA hakkors på porten till moskén på Södermalm i Stockholm. Några dagar senare möttes moskébesökarna av ett annat budskap. Blommor hade lämnats på entrén tillsammans med en lapp med texten "För varje hatbrott finns det en blomma. En attack mot er är en attack mot Sverige. Vi står tillsammans!"

EU-MINISTER BIRGITTA OHLSSON [FP] säger i en intervju med Dagens Samhälle [1/14] att "Vi riskerar att gå mot en elitdemokrati. [...] Vi måste minska avståndet mellan väljare och beslutsfattare."

Hur då? Genom att flytta ännu mer makt från den folkvalda riksdagen i Stockholm till EU-byråkratin i Bryssel, såsom Folkpartiet vill?

Om mer makt förs från medlemsländerna till EU:s centrala institutioner leder det ofrånkomligen till att de nationella demokratierna försvagas utan att demokratiförlusten kan kompenseras på EU-nivå.

Ett federalistiskt EU är närmast definitionsmässigt ett elitstyrt EU.

Gösta Torstensson

[eu och facket] är ett nyhetsbrev för folkrörelsen nej till eu:s fackliga nätverk. ansvarig utgivare: jan-erik gustafsson. redaktör: gösta torstensson. adress: rondovägen 312, 142 41 skogås. tfn: 08-771 43 79. e-post: gosta.torstensson@nejtill.eu.se.

folkrörelsen nej till eu är en partipolitiskt obunden medlemsorganisation. adress: pölgatan 5, 414 60 göteborg. e-post: kansli@nejtill.eu.se. hemsida: www.nejtill.eu.se.